

Bruxelles, den 21.11.2023
COM(2023) 900 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET
OG DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK**

om udkastene til budgetplaner for 2024: Samlet vurdering

RESUMÉ

Denne meddelelse indeholder en sammenfatning af Kommissionens udtalelser om de udkast til budgetplaner for 2024, som euromedlemsstaterne har fremlagt, samt en vurdering af den overordnede budgetsituation i euroområdet, herunder den samlede finanspolitiske kurs.

Underskuddet i euroområdet forventes at falde yderligere i 2024. Økonomien i euroområdet har udvist modstandsdygtighed, men har tabt momentum, og udviklingen er fortsat kendetegnet ved stor usikkerhed og betydelige risici. Ifølge Kommissionens prognose, som bygger på oplysningerne i udkastene til budgetplaner, vil underskuddet i euroområdet ligge under 3 % af BNP i 2024. Gældskvoten i euroområdet ventes at falde marginalt i 2024.

Den samlede finanspolitiske kurs forventes at være kontraktiv i 2024 som følge af en næsten komplet udfasning af de resterende energirelaterede foranstaltninger. Denne kurs anses for at være hensigtsmæssig – om end politikken bør forblive reaktionsdygtig i lyset af den store usikkerhed – og kommer i forlængelse af, at kursen bevægede sig i kontraktiv retning i 2023 efter tre år med betydelig kriserelateret ekspansion. Den af Kommissionen forventede kontraktive kurs stemmer overens med behovet for at forbedre holdbarheden af den offentlige gæld i nogle medlemsstater og styrke budgetstillingen på mellemlang sigt, og den vil hjælpe med at dæmme op for inflationen og støtte pengepolitikken.

I 2024 forventes den finanspolitiske kurs at være kontraktiv i de fleste medlemsstater. I fem af dem vil den dog være ekspansiv. De fleste medlemsstater er i færd med at udfase energiforanstaltninger, men ifølge prognosen ville den finanspolitiske kurs være endnu strammere i 2024, hvis medlemsstaterne havde planlagt at bruge alle besparelserne fra energiforanstaltninger til at nedbringe deres underskud som anbefalet af Rådet. I stedet har mange af dem planer om at indføre nye løbende nettoudgifter. Hvis disse foranstaltninger bliver af varig karakter og ikke modsvares af kompenserende foranstaltninger, risikerer de at påvirke medlemstaternes langsigtede tilpasningsbehov.

Hvad angår vurderingen af udkastene til budgetplaner tager Kommissionens udtalelser udgangspunkt i Rådets finanspolitiske henstillinger. Da den generelle undtagelsesklausul vil blive deaktiveret ved udgangen af 2023, blev der i juli 2023 fremsat kvantitative landespecifikke henstillinger vedrørende den maksimale vækstrate for nettoudgifterne, undtagen for de medlemsstater, som forventedes at have nået deres mellemfristede budgetmålsætning i 2023. Det blev også henstillet til medlemsstaterne at i) afvikle energistøtteforanstaltningerne hurtigst muligt i 2023 og 2024, og, hvis de ikke havde nået deres mellemfristede budgetmålsætning, at bruge de deraf følgende besparelser til at nedbringe det offentlige underskud, ii) bevare nationalt finansierede investeringer, og iii) sikre en effektiv udnyttelse af tilskud under genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler. På grundlag heraf konstateres følgende:

- Cypern, Estland, Grækenland, Spanien, Irland, Litauen og Slovenien er i overensstemmelse med de finanspolitiske henstillinger. Ud af disse lande forventes Cypern, Estland og Irland at nå deres mellemfristede budgetmålsætning i 2024 – sammen med Portugal – mens Litauen forventes at være tæt på sin mellemfristede budgetmålsætning i 2024.

- Østrig, Tyskland, Italien, Luxembourg, Letland, Malta, Nederlandene, Portugal og Slovakiet er ikke i fuld overensstemmelse. Tyskland, Malta og Portugal opfordres til at udfase deres energiforanstaltninger. Italien, Letland og Nederlandene opfordres til at være parate til at træffe de nødvendige foranstaltninger. Luxembourg og Slovakiet opfordres til at sikre, at deres nye budgetplaner er i overensstemmelse med den finanspolitiske henstilling.
- Belgien, Finland, Frankrig og Kroatien risikerer ikke at være i overensstemmelse. Disse medlemsstater vil ifølge prognosen øge nettoudgifterne ud over det anbefalede maksimum og opfordres derfor til at træffe de nødvendige foranstaltninger. Ud af de fire lande forventes finanspolitikken i Finland og Kroatien at være ekspansiv.

Det er vigtigt at bemærke, at den finanspolitiske stramning ikke berører investeringsniveauet, som vil stige i hele euroområdet. Investeringerne ventes at stige en smule i 2024, hvilket vil sikre fortsat støtte til bæredygtig og inklusiv vækst og bidrage til den grønne og den digitale omstilling. Bidraget fra nationale midler og EU-midler til den samlede vækst i investeringer varierer fra den ene medlemsstat til den anden. Det forventes, at den investeringsvolumen, der finansieres over de nationale budgetter, vil blive bevaret (eller have et ekspansivt bidrag) i alle medlemsstaterne i overensstemmelse med Rådets henstillinger vedrørende investeringer. Hertil kommer støtten til investeringer fra tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten.

Budgetunderskuddene er generelt på vej nedad i euroområdet, men de forventes imidlertid at ligge over traktatens referenceværdi på 3 % af BNP i 2023 og 2024 i en række medlemsstater. For otte medlemsstater ventes underskuddet at ligge over 3 % af BNP i både 2023 og 2024, mens det for én yderligere medlemsstat kun gælder 2024. I foråret 2024 vil Kommissionen i overensstemmelse med de gældende regler foreslå Rådet at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af endelige data for 2023. Medlemsstaterne bør tage hensyn hertil ved gennemførelsen af deres 2023-budgetter og af deres finanspolitik i 2024.

INDLEDNING

Medlemsstaternes udkast til budgetplaner er et vigtigt element i samordningen af den økonomiske politik i Den Økonomiske og Monetære Union.¹ Euromedlemsstaterne forelagde i oktober 2023 deres udkast til budgetplaner for Kommissionen og Eurogruppen, før de blev forelagt for de nationale parlamenter.² Kommissionen har på grundlag af sin efterårsprognose 2023 vedtaget udtalelser om, hvorvidt planerne er i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpakten og Rådets henstillinger. Disse udtalelser er sammenfattet i denne meddelelse. Samtidig indeholder meddelelsen en samlet vurdering af budgetsituationen og udsigterne for euroområdet som helhed.

Kommissionens vurdering er baseret på de finanspolitiske henstillinger, som Rådet vedtog den 14. juli 2023. Da den generelle undtagelsesklausul vil blive deaktiveret ved udgangen af 2023 blev der for første gang siden 2019 fremsat kvantitative landespecifikke finanspolitiske henstillinger, som fokuserede på at sikre gældsholdbarhed på mellemlang sigt og øge den potentielle vækst på en holdbar måde.³ Helt konkret modtog de medlemsstater, der forventedes ikke at nå deres mellemfristede budgetmålsætning i 2023, en henstilling om at begrænse væksten i nationalt finansierede primære nettoudgifter til en differentieret størrelse, der vil sikre en forsvarlig finanspolitik. De lande, der forventedes at nå deres mellemfristede budgetmålsætning i 2023, modtog en henstilling om at opretholde en sund finanspolitisk stilling i 2024 uden et sådant kvantitativt loft. Alle medlemsstaterne modtog henstillinger om at afvikle energistøtteforanstaltningerne hurtigst muligt i 2023 og 2024, og, hvis de ikke forventedes at nå deres mellemfristede budgetmålsætning i 2023, at bruge de deraf følgende besparelser til at nedbringe det offentlige underskud. Rådet henstillede også, at alle medlemsstaterne fortsat skulle bevare nationalt finansierede investeringer og sikre en effektiv udnyttelse af midler fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-Fonde, navnlig i lyset af målsætningerne for den grønne og den digitale omstilling og om øget modstandsdygtighed. For perioden efter 2024 henstillede Rådet, at de skulle fortsætte med at følge en mellemfristet strategi med gradvis og holdbar konsolidering kombineret med investeringer og reformer, der skaber større bæredygtig vækst. Kommissionen vil i sin vurdering se på, om medlemsstaterne har efterkommet henstillingerne, herunder det bredere mål om at fremme finanspolitisk holdbarhed og vækst.

Denne meddelelse er opdelt i tre afsnit. I det første afsnit skitseres de makroøkonomiske og finanspolitiske udsigter for euroområdet som de fremgår af udkastene til budgetplaner og Kommissionens efterårsprognose 2023. Det andet afsnit indeholder en vurdering af euroområdets finanspolitiske kurs og betydningen heraf for finans- og pengepolitikken. Samtidig ses der på drivkræfterne bag den finanspolitiske kurs i såvel euroområdet som i de enkelte medlemsstater. I det tredje afsnit gives der en oversigt over udkastene til budgetplaner

¹ Jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 473/2013 af 21. maj 2013 om fælles bestemmelser om overvågning og evaluering af udkast til budgetplaner og til sikring af korrektion af uforholdsmæssigt store underskud i medlemsstaterne i euroområdet (EUT L 140 af 27.5.2013, s. 11).

² Luxembourg, Spaniens og Slovakiet's afgående regeringer har forelagt udkast til budgetplaner baseret på uændrede politikker.

³ Aktiveringen af stabilitets- og vækstpaktens generelle undtagelsesklausul som reaktion på covid-19-pandemien har gjort det muligt for medlemsstaterne at afvige fra de budgetkrav, der normalt gælder.

og Kommissionens vurdering af, om de er i overensstemmelse med de finanspolitiske landespecifikke henstillinger.

I. ØKONOMISKE OG FINANSPOLITISKE UDSIGTER FOR EUROOMRÅDET

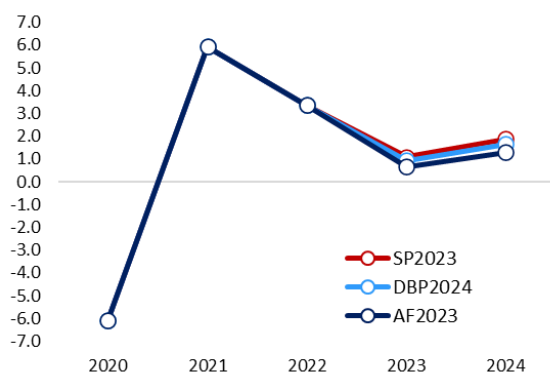
(i) Økonomiske udsigter

Økonomien i euroområdet har udvist modstandsdygtighed over for de seneste års store økonomiske chok, men har tabt momentum. Efter den betydelige genopretning i 2021 og 2022 forventes væksten i euroområdet at aftage til 0,6 % i 2023. Høje og stadig hurtigt stigende forbrugerpriser på de fleste varer og tjenesteydelser – med nævneværdig undtagelse af energipriserne, som er faldende – har haft store konsekvenser for det private forbrug, og trækket fra den eksterne efterspørgsel er begrænset. I mellemtiden er den pengepolitiske reaktion på den høje inflation i form af den hurtigste og største rentestigning siden oprettelsen af den monetære union begyndt at kaste virkninger af sig til hele økonomien. På den positive side er arbejdsmarkedet fortsat stærkt og arbejdsløsheden rekordlav, og erhvervs- og beskæftigelsesfrekvensen er rekordhøj, selv om der ses begyndende tegn på afkøling. I 2024 forventes væksten gradvis genoprettet med omkring 1,2 % som følge af den fortsatte stigning i beskæftigelse og reallønninger, samtidig med at inflationen til stadighed dæmpes. For euroområdet er den forventede vækst i BNP i 2023 og 2024 en anelse lavere i Kommissionens prognose end i udkastene til budgetplaner (figur 1.1 og tabellen i bilag III), og begge opgørelser er lavere end i stabilitetsprogrammerne fra april 2023.

Usikkerheden og de nedadrettede risici for udsigterne er steget i de seneste måneder.

Dette skyldes primært udviklingen i Ruslands igangværende angrebskrig mod Ukraine og konflikten i Mellemøsten, som risikerer at påvirke energimarkederne. Dertil kommer, at transmissionen af den pengepolitiske stramning kan få mere længerevarende og stærkere konsekvenser for den økonomiske aktivitet end ventet i prognosen, da virkighederne, husholdningerne og de offentlige finanser kan få vanskeligere ved at tilpasse sig det høje rentemiljø end ventet. Strukturelle ændringer, der især hænger sammen med de tiltagende virkninger af klimaændringerne, som illustreres af sommerens ekstreme vejrforhold og naturbrande og oversvømmelser af hidtil uset omfang, tynger også udsigterne.

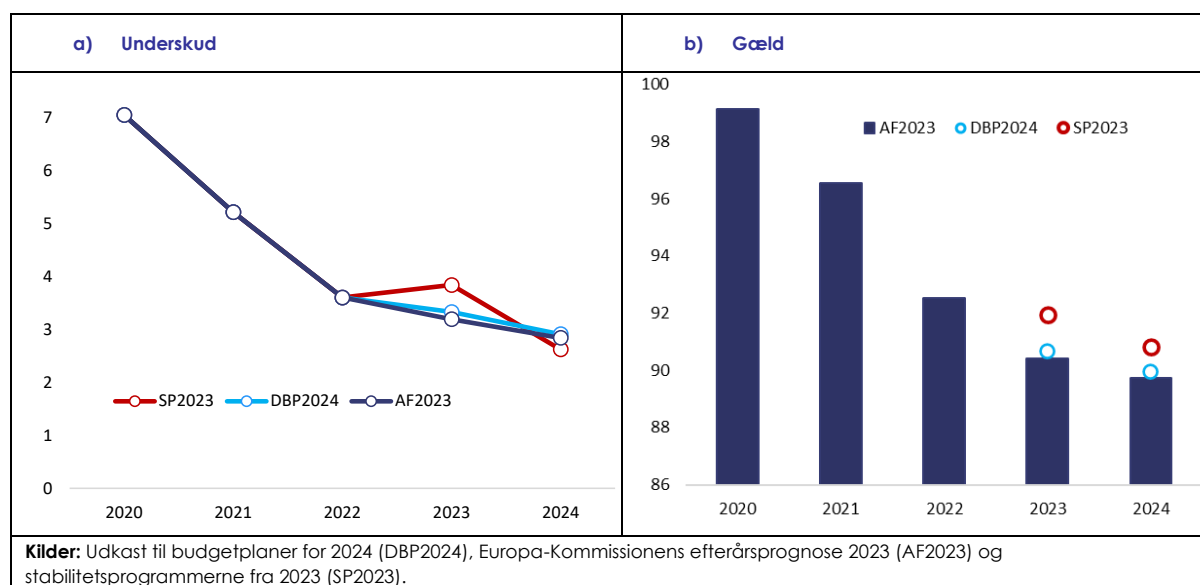
Figur 1.1 Euroområdet: realvækst i BNP, 2020-2024 (%)

(ii) *Finanspolitiske udsigter*

Ifølge udkastene til budgetplaner satses der på yderligere fald i underskuddet i euroområdet i 2024. Efter at underskuddet i euroområdet ved udgangen af 2022 var faldet til næsten halvdelen af niveauet i 2020, som var det højeste nogensinde, forventes det at være faldet yderligere i 2023 og således ligge lige over 3 % af BNP (figur 1.2a). I 2024 forventes det ifølge udkastene til budgetplaner planer at falde yderligere til lige under 3 % af BNP, hvilket også bekræftes af Kommissionens prognose (dette fald forventedes at være endnu større i stabilitetsplanerne fra april 2023). Dette kan i høj grad tilskrives den næsten komplette udfasning af de resterende energistøtteforanstaltninger i 2024 og lavere tilskud til private investeringer, som opvejer de stigende renteudgifter. Underskuddet i 2024 vil dog fortsat ligge et godt stykke over niveauet før pandemien i 2019 (0,6 % af BNP) på grund af yderligere ikkemidlertidige løbende udgifter og skattelettelser, der blev vedtaget efter pandemien. Syv medlemsstater har planer om et underskud på over 3 % af BNP i 2024 (Belgien, Frankrig, Italien, Malta, Slovenien Slovakiet og Finland), mens yderligere to lande ifølge Kommissionens prognose forventes at overskride tærsklen (Spanien og Letland).

Figur 1.2: Euroområdet: underskud og gæld, 2020-2024 (% af BNP)

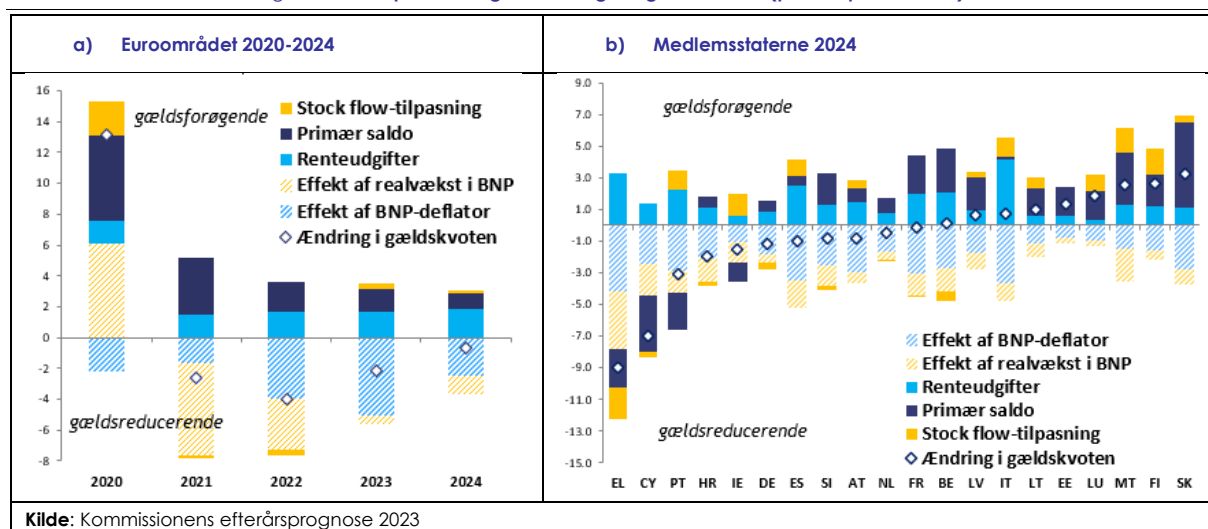

Gældskvoten ventes kun at falde marginalt i 2024 som følge af en mindre gunstig forskel mellem den nominelle vækst i BNP og renteudgifterne. Ifølge både udkastene til budgetplaner og Kommissionens prognose forventes gældskvoten at falde til omkring 90 % ved udgangen af 2024, dvs. 9 procentpoint lavere end dens højeste niveau ved udgangen af 2020 (figur 1.2b). Ifølge udkastene til budgetplaner forventes gælden at ligge over 60 % af

BNP i 11 medlemsstater i 2024, og for fem af disse vil den være over 100 % (Belgien, Grækenland, Spanien, Frankrig og Italien), mens Portugals gæld ventes at falde ned under 100 %. Gældskvoten ventes at falde eller at stabilisere sig i mere end halvdelen af euromedlemsstaterne i 2024, herunder i de fem lande, der har den højeste gæld. Ifølge Kommissionens prognose forventes gælden imidlertid at stige en anelse næste år i to af de lande, hvis gæld udgør mere end 100 % (Belgien og Italien; figur 1.3b).

Inflationen ventes at spille den største rolle i dette mindre fald i gælden i 2024, om end i mindre omfang end i 2023. De høje inflationsniveauer i 2023 (målt ved BNP-deflatoren) er årsagen til faldet i gældskvoten, da de har øget nævneren (nominelt BNP) til trods for svagere vækst og større primære underskud (figur 1.3a). Til trods for de højere renter på nye gældsudstedelser forventes renteudgifterne kun at stige marginalt i 2023 som følge af den lange løbetid for offentlig gæld. Efterhånden som inflationen forventes at aftage i 2024, vil den også få en mindre gunstig indvirkning på nævneren i gældskvoteforholdet. Vækst-rente-forskellen (sneboldeffekten)⁴ ventes at blive mindre gunstig, idet renteudgifterne også vil stige yderligere, og de primære underskud vil forblive store.

Figur 1.3 Specifisering af ændringen i gældskvoten (procentpoint af BNP)

Gældsfremskrivningerne for de kommende år er behæftet med stor usikkerhed. Stokastiske simuleringer, som anvender en lang række makroøkonomiske chok med udgangspunkt i det centrale scenario, tyder på, at gældskvoten i euroområdet sandsynligvis vil ligge mellem 85 % og 95 % af BNP i 2024 og mellem 79 % og 102 % af BNP i 2028 (bilag II).

Flere forhold svækker den finanspolitiske holdbarhed. Navnlige forventes de mindre gunstige makroøkonomiske betingelser at hæmme udviklingen i den offentlige gæld i de kommende år. De stigende renter, som især skyldes et øget inflationspres, begynder gradvist og i varierende grad afhængigt af gældsniveauet, gældens løbetidsstruktur og andelen af inflationsindeksede obligationer at forplante sig til rentebetalingerne og gældsdynamikken. Befolkningens aldring hæmmer også den potentielle vækst og øger de offentlige udgifter. Dette

⁴ "Sneboldeffekten" tager højde for renteudgifternes indvirkning på den årlige akkumulering af gæld samt indvirkningen af væksten i reelt BNP og inflationen (BNP-deflatoren) på gældskvoten.

understreger betydningen af at gennemføre reformer og investeringer for at genskabe vækstpotentialet og føre en ansvarlig finanspolitik.

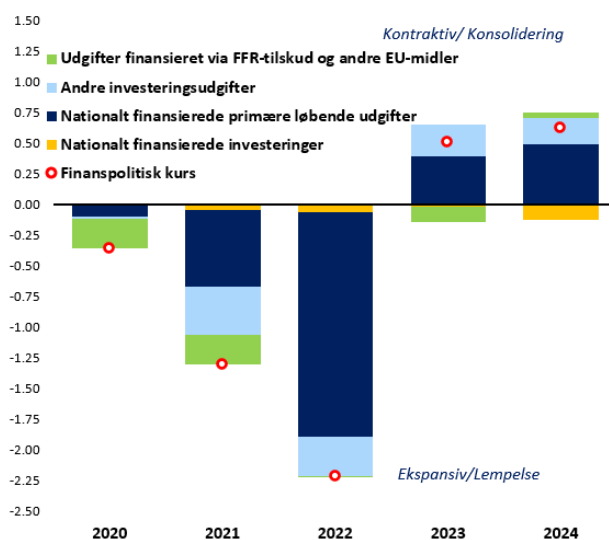
Andre forhold kan dog afbøde risiciene for den finanspolitiske holdbarhed. Disse omfatter forlængelsen af løbetiden for den offentlige gæld i de seneste år samt stabile finansieringskilder og EU-initiativer såsom NextGenerationEU og genopretnings- og resiliensfaciliteten, som støtter investeringer og væksthæmmende reformer.

II. FINANSPOLITISK KURS OG ANALYSE HERAF

(i) Samlet finanspolitisk kurs

Den finanspolitiske kurs i euroområdet bevægede sig i kontraktiv retning i 2023 efter tre års kriserelateret ekspansion. Den finanspolitiske kurs afspejler den økonomiske impuls fra såvel de nationale budgetter som EU-budgettet, herunder alle energiforanstaltninger, men eksklusive midlertidige covid-19-nødforanstaltninger (som var fuldt udfasede i 2023). Ifølge Kommissionens efterårsprognose 2023 vil den finanspolitiske kurs i euroområdet være kontraktiv med 0,5 % af BNP i 2023 (figur 2.1)⁵. Dette følger i kølvandet på en betydelig ekspansion på omkring 4 % mellem 2020 og 2022 som følge af først covid-19-krisen og derefter energiprisstigningerne som følge af Ruslands angrebskrig mod Ukraine.

Figur 2.1 Finanspolitisk kurs i euroområdet og dens komponenter, 2020-2024 (% af BNP)

Kilde: Kommissionens efterårsprognose 2023

⁵ Den finanspolitiske kurs måler den kortsigtede impuls til økonomien som følge af en diskretionær finanspolitik. Kommissionen beregner den økonomiske kurs ved at se på den årlige stigning i primære nettoudgifter i forhold til den potentielle vækst over 10 år. Der kan læses mere om beregningen af den finanspolitiske kurs i fodnote 12 i følgende dokument fra 2023 fra Europa-Kommissionen: "The 2023 Stability & Convergence Programmes. An Overview, with an Assessment of the Euro Area Fiscal Stance", Institutional Paper 253.

Den finanspolitiske stramning i 2023 var primært drevet af faldende udgifter til energirelaterede foranstaltninger, mens niveauet for nationale investeringer er bevaret. De nationalt finansierede primære løbende nettoudgifter faldt i 2023, især som følge af den delvise udfasning af energirelaterede foranstaltninger, som blev indledt i 2022, hvor de medførte en betydelig ekspansion. Reduktionen af de offentlige tilskud til private investeringer (andre investeringsudgifter) bidrager også til stramningen i 2023⁶. Til gengæld ventes udgifter finansieret med tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler at stige yderligere, hvilket vil mindske finanspolitikens kontraktive karakter. Dette har fremmet investeringer, samtidig med at offentlige investeringer finansieret over de nationale budgetter er blevet bevaret, svarende til et neutralt bidrag.

Den finanspolitiske kurs forventes at forblive kontraktiv i 2024 med omkring ½ % af BNP som følge af en næsten komplet udfasning af de resterende energiforanstaltninger. Ifølge Kommissionens prognose, som bygger på oplysninger fra udkastene til budgetplaner, vil den finanspolitiske kurs i euroområdet forblive kontraktiv i 2024 med 0,6 % af BNP. Dette er knyttet til den næsten fuldstændige udfasning af de resterende energistøtteforanstaltninger, som ventes at have en kontraktiv virkning på næsten 1 % af BNP, samt et yderligere fald i offentlige tilskud til private investeringer. Det ventes imidlertid at blive delvist opvejet af en forventet stigning i ikkeenergirelaterede primære løbende nettoudgifter.

De samlede investeringer i euroområdet ventes at stige en anelse i 2024 med udgangspunkt i national finansiering. Det forventes, at investeringer finansieret via de nationale budgetter vil medføre et svagt ekspansivt bidrag i 2024. Niveauet for udgifter finansieret med tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler forventes at forblive stabilt i 2024. Det viser, at den finanspolitiske tilpasning ikke berører investeringerne, som bør holdes på et højt niveau for at støtte den grønne og den digitale omstilling og øge produktiviteten og modstandsdygtigheden.

(ii) *Betragtninger vedrørende den finanspolitiske kurs og samspillet mellem finans- og pengepolitikken*

En kontraktiv finanspolitik kurs er i overensstemmelse med behovet for at øge den offentlige gælds holdbarhed i nogle medlemsstater og styrke budgetstillingen på mellemlang sigt. Det gælder navnlig større økonomier i euroområdet med meget stor gæld. Gældspresset vil fortsætte med at stige, dels som følge af bl.a. aldringsomkostninger, den grønne og den digitale omstilling og forsvarsudgifter, og dels på grund af den mindre gunstige vækst-rente-forskel og stadig store offentlige underskud, som skal nedbringes betydeligt. Derfor skal midlertidige foranstaltninger, f.eks. relateret til energikrisen, udfases, idet de deraf følgende besparelser bruges til at nedbringe underskuddene og ikke til at finansiere nye løbende udgifter. Samtidig bør politikkerne forblive reaktionsdygtige i lyset af den store usikkerhed. Formålet med Rådets henstillinger til medlemsstaterne er at sikre en holdbar gæld på mellemlang frist og øge den potentielle vækst på bæredygtig vis og samtidig beskytte den økonomiske og monetære union.

⁶ Udgifterne til investeringstilskud steg med 0,4 % af BNP i 2021 og med yderligere 0,3 procentpoint i 2022, hvilket primært kunne tilskrives foranstaltninger til at fremskynde den grønne omstilling (f.eks. den såkaldte Superbonus 110 % i Italien) og nødvendigheden af at håndtere konsekvenserne af Ruslands angrebskrig mod Ukraine for energisektoren (f.eks. redningspakken til Uniper i Tyskland).

Den kontraktive kurs vil også sikre, at finanspolitikken understøtter pengepolitikken, som er blevet strammet betydeligt i det seneste år og bidrager til at dæmpe inflationen, som nåede historiske højder i 2022 og 2023. I lyset af den overordnede kontraktive kurs ventes den planlagte finanspolitik 2024 i det store hele at være forenelig med pengepolitikken. Efter at have arbejdet på at normalisere pengepolitikken i mere end et år ved f.eks. at hæve de pengepolitiske renter med 4,5 procentpoint mellem juli 2022 og september 2023, besluttede ECB at sætte rentestigningerne på pause på sit møde i oktober 2023⁷. Pengepolitikken vil fortsat tage udgangspunkt i data, men markedet forventer, at de pengepolitiske renter nu har nået deres toppunkt og vil begynde at falde igen medio 2024. ECB fortsætter også den passive afvikling af sin portefølje relateret til programmerne til opkøb af aktiver. Pengepolitikens transmission til finansieringsvilkårene har været særlig stærk i den aktuelle situation med stigende renter, hvilket har lagt en dæmper på den interne efterspørgsel og sammen med faldende energipriser og lavere fødevareinflation har bidraget til, at den årlige inflation i euroområdet faldt fra sit højeste niveau på over 10 % i oktober 2022 til lige under 3 % et år senere.

Kommissionen finder, at den forventede kontraktive finanspolitik i 2023 og 2024 generelt er hensigtsmæssig, men at den skal forblive reaktionsdygtig i lyset af den store usikkerhed. I 2023 forventes finanspolitikken at være kontraktiv (med ½ % af BNP) som følge af nedskæringer i de løbende udgifter, og den anses for at være hensigtsmæssig. I 2024 ventes den at forblive kontraktiv (med omkring ½ % af BNP), hvilket vil være hensigtsmæssigt, så længe finanspolitikken forbliver reaktionsdygtig i lyset af den store usikkerhed. Finanspolitikken ville være endnu mere kontraktiv i 2024, hvis alle besparelserne fra udfasningen af energiforanstaltningerne blev brugt til at nedbringe underskuddet som anbefalet af Rådet. Hvis besparelserne går til indførelsen af nye løbende udgifter, risikerer det at påvirke nogle medlemsstaters langsigtede tilpasningsbehov, hvis disse udgifter bliver af varig karakter og ikke finansieres med kompenserende foranstaltninger.

Det er vigtigt at bemærke, at denne stramning ikke berører investeringsniveauet, som vil stige i hele euroområdet. I både 2023 og 2024 forventes investeringerne overordnet set at indebære et ekspansivt bidrag. Det vil fremme bæredygtig, langsigtet vækst i modsætning til de betydelige nedskæringer i investeringerne under finanskrisen. Den forventede nedgang i andre investeringsudgifter kan henføres til ophævelsen af bestemte midlertidige foranstaltninger i større medlemsstater og afspejler derfor ikke et fald i støtten til investeringer.

(iii) Overblik over medlemsstaternes finanspolitiske kurs

Medlemsstaternes finanspolitiske kurs i 2023

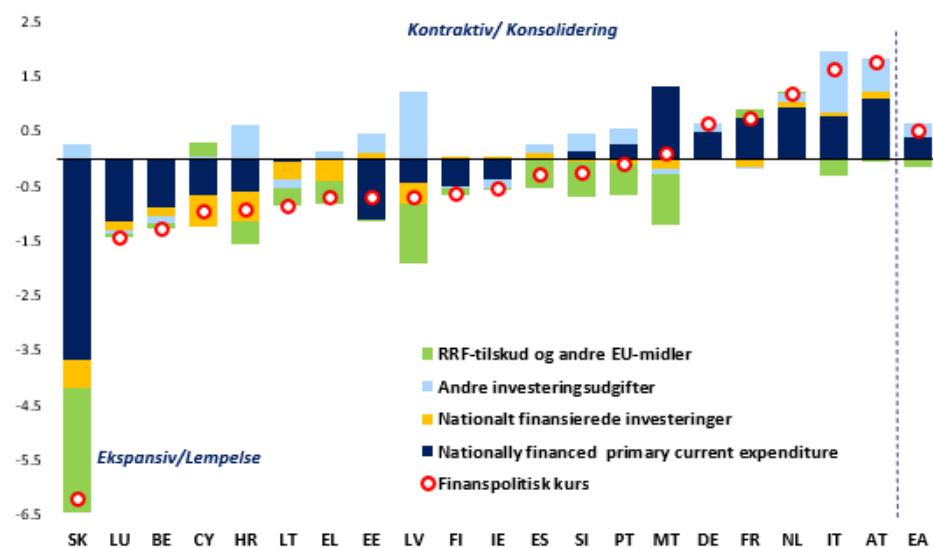
Til trods for den generelt kontraktive kurs i euroområdet i 2023 har finanspolitikken været ekspansiv i et flertal af medlemsstater, primært som følge af højere løbende udgifter. Den 12. juli 2022 henstillede Rådet, at medlemsstater med stor gæld skulle føre en forsigtig finanspolitik, mens medlemsstater med lav/mellemstor gæld skulle følge en overordnet set neutral kurs. For 2023 var opmærksomheden rettet mod udviklingen i primære løbende nettoudgifter justeret for (målrettede) energistøtteforanstaltninger og

⁷ Der kan læses mere om pengepolitikken i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene "2024 report on the euro area", som ledsager henstillingen med henblik på Rådets henstilling om den økonomiske politik i euroområdet.

flygtningerrelaterede udgifter. I de fleste medlemsstater har den overordnede finanspolitiske kurs imidlertid været ekspansiv i 2023 (figur 2.2)⁸. I fire af dem forventes underskuddet at ligge over 3 % af BNP. I 14 medlemsstater ventes primære løbende nettoudgifter, som ikke knytter sig til energi eller flygtninge, at udgøre et ekspansivt bidrag til den finanspolitiske kurs. Heraf havde fem medlemsstater modtaget en henstilling om at begrænse væksten i primære nettoudgifter (figur 2.3)⁹. I ni medlemsstater har en forøgelse af investeringer, der finansieres af såvel de nationale budgetter som EU-budgettet, været den største drivkraft bag den ekspansive kurs, hvilket understøtter væksten på lang sigt. Generelt set er kvaliteten af energiforanstaltninger ikke blevet bedre i 2023, idet tre fjerdedele stadig ikke er målrettede. I foråret 2024 vil Kommissionen på grundlag af de endelige data for 2023 vurdere overholdelsen af Rådets finanspolitiske landespecifikke henstillinger.

Investeringsniveauet er steget i de fleste medlemsstater i 2023 med støtte fra såvel nationale midler som EU-midler. I juli 2022 blev det henstillet til medlemsstaterne at øge de offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling. De fleste medlemsstater har øget investeringerne, enten via national finansiering eller EU-finansiering. Udgifter finansieret med tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler ventes at stige eller forblive på et stabilt niveau i alle medlemsstater, bortset fra to.

Figur 2.2 Finanspolitisk kurs og dens komponenter i euroområdet, 2023 (% af BNP)

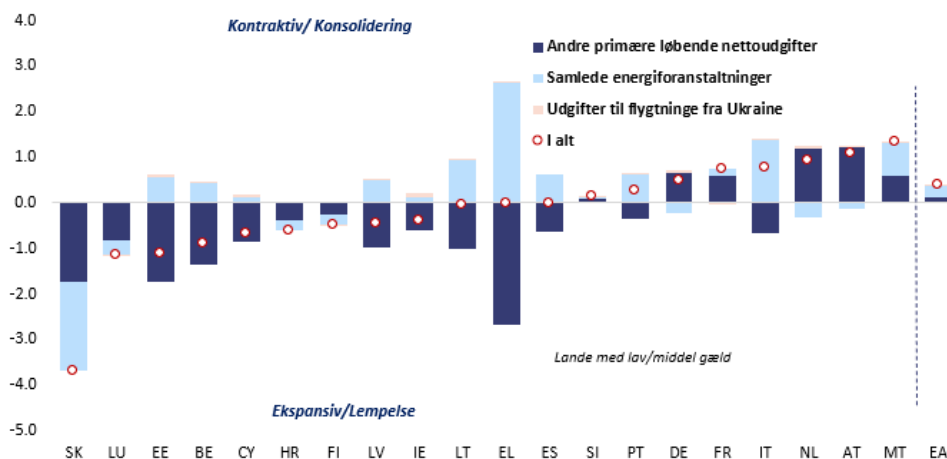

Kilde: Kommissionens efterårsprognose 2023

Figur 2.3 Primære løbende nettoudgifter (nationalt finansierede), bidrag til finanspolitik kurs og drivkræfter, 2023 (% af BNP)

⁸ Den betydelige ekspansion i Slovakiet skyldes hovedsagelig tidspunktet for anvendelsen af midlerne fra de europæiske struktur- og investeringsfonde samt en stigning i energiforanstaltninger.

⁹ Af forenklingshensyn og for at skabe sammenhæng på tværs af årene fokuserer analysen på alle trufne energiforanstaltninger.

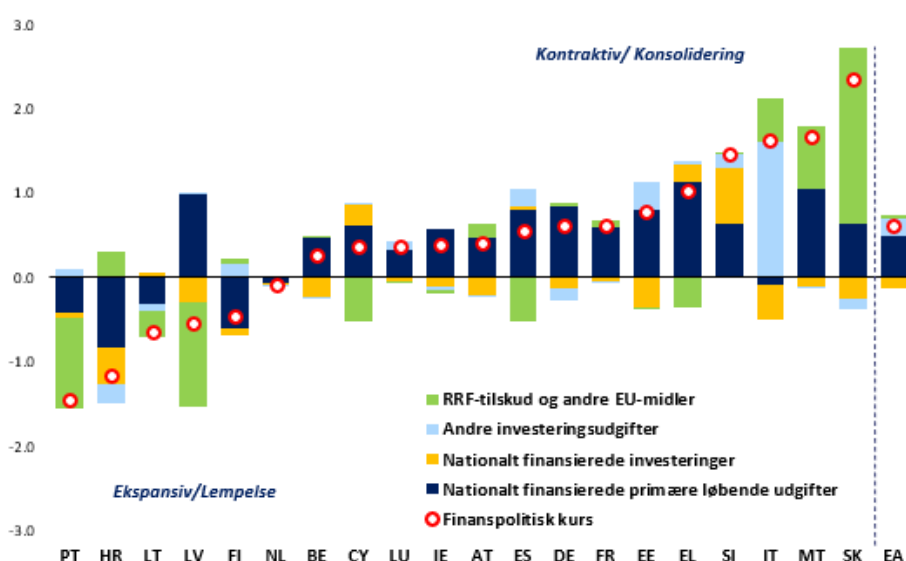

Kilde: Kommissionens efterårsprognose 2023

Medlemsstaternes finanspolitiske kurs i 2024

I 2024 ventes finanspolitikken at være kontraktiv i 14 medlemsstater og ekspansiv eller stort set neutral i resten. Kursen spænder vidt på tværs af medlemsstaterne, fra en kontraktiv kurs på mere end 2 % af BNP til en ekspansiv kurs på 1,5 %. Ifølge Kommissionens prognose forventes finanspolitikken af være kontraktiv eller stort set neutral i de fleste medlemsstater (figur 2.4), mens den ventes at være ekspansiv i fem medlemsstater. Finanspolitikken ventes at være kontraktiv i alle de medlemsstater, hvis gæld udgør mere end 100 % af BNP, bortset fra Portugal, som dog forventes at have nået sin mellemfristede budgetmålsætning i 2023. Denne kurs er i overensstemmelse med de relevante finanspolitiske henstillinger om at begrænse væksten i nationalt finansierede primære nettoudgifter.

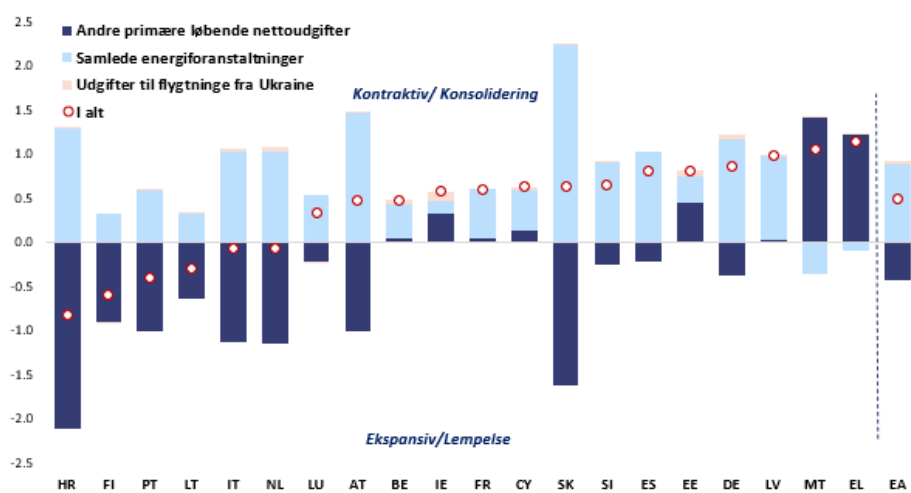
Figur 2.4 Finanspolitisk kurs og dens komponenter i euroområdet medlemsstaterne, 2024 (% af BNP)

Kilde: Kommissionens efterårsprognose 2023

Energiforanstaltningerne forventes at udgøre et kontraktivt bidrag i næsten alle medlemsstater, mens ikkeenergi-relaterede løbende udgifter ventes at være ekspansive i adskillige medlemsstater. Udfasningen af energistøtteforanstaltninger forventes at medføre et fald i de samlede primære løbende nettoudgifter i de fleste medlemsstater (figur 2.5). Til gengæld stiger de ikkeenergi-relaterede løbende nettoudgifter også i mange medlemsstater. Derfor forventes det overordnede fald i løbende nettoudgifter i mere end halvdelen af medlemsstaterne at blive mindre udtalt, end hvis energiforanstaltningerne blev fuldstændigt udfaset.

Figur 2.5 Primære løbende nettoudgifter (nationalt finansierede), bidrag til finanspolitik kurs og drivkræfter, 2024 (% af BNP)

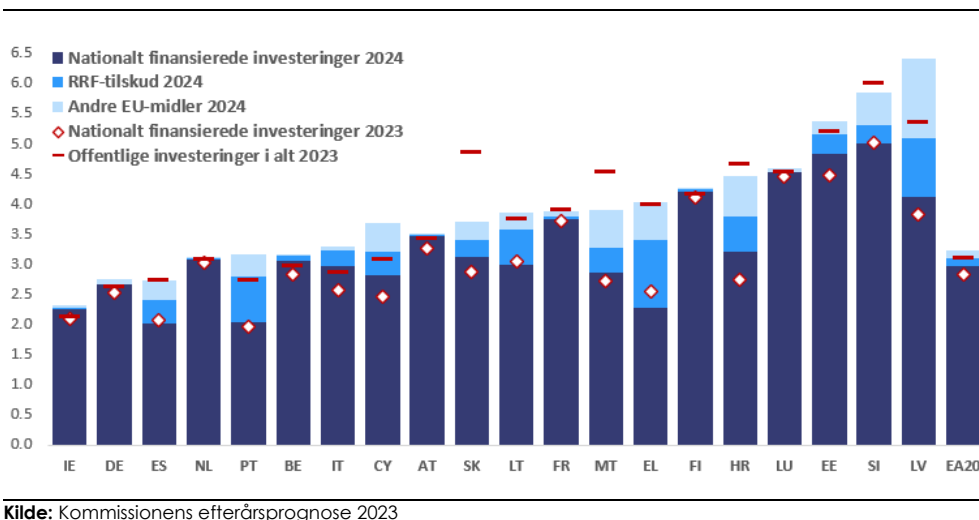

Kilde: Kommissionens efterårsprognose 2023

Selv om de samlede investeringer ventes at stige i 2024 i de fleste medlemsstater, er der forskel på, hvor stort et bidrag nationalt finansierede og EU-finansierede investeringer vil udgøre i de forskellige medlemsstater. Ifølge Kommissionens prognose forventes investeringer finansieret over de nationale budgetter at blive bevaret eller at udgøre et ekspansivt bidrag til den finanspolitiske kurs i næsten alle medlemsstater i 2024 (figur 2.4). I få enkelte medlemsstater vil EU-finansierede og/eller nationalt finansierede investeringer kun være kontraktive som følge af tidspunktet for anvendelsen af midlerne fra EU's struktur- og investeringsfonde og de relaterede udgifter til national medfinansiering¹⁰. I mellemtiden forventes støtten til investeringer via tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten at stige eller forblive stabil, og EU vil således fortsat finansiere investeringsprojekter og produktivitetsfremmende reformer, uden at dette giver anledning til større underskud og gæld på de nationale budgetter. Andre investeringsudgifter ventes at udgøre et stort kontraktivt bidrag i nogle medlemsstater (se fodnote 6). De samlede offentlige investeringer (målt i BNP) ventes at stige fra 2023-niveauet i de fleste medlemsstater (figur 2.6).

Figur 2.6 Offentlige investeringer (nationalt finansierede ift. lån fra genopretnings- og resiliensfaciliteten ift. andre EU-midler), 2023 og 2024 (% af BNP)

¹⁰ Alle medlemsstaterne vurderes at være i overensstemmelse med Rådets henstilling om at bevare nationalt finansierede investeringer, jf. afsnit III.

III. OVERBLIK OVER UDKASTENE TIL BUDGETPLANER

De fleste euomedlemsstater fremlagde deres udkast til budgetplaner til tiden. De fleste medlemsstater fremlagde deres udkast til budgetplaner for 2024 inden fristen medio oktober i overensstemmelse med artikel 6 i forordning (EU) nr. 473/2013¹¹. For Luxembourgs, Spaniens og Slovakiets vedkommende forelagde forretningsministerierne udkast til budgetplaner baseret på en uændret politik. Budgettallene i deres udkast til budgetplaner udgør ikke politiske mål, og udkastene til budgetlov blev ikke forelagt de nationale parlamenter. I princippet bør der forelægges opdaterede udkast til budgetplaner, så snart en ny regering med fulde budgetbeføjelser er tiltrådt.

Kommissionen har fulgt en totinstilgang ved vurderingen af udkastene til budgetplaner. Kommissionen har undersøgt, hvorvidt udkastene til budgetplaner er i overensstemmelse med Rådets henstillinger vedrørende finanspolitikken for 2024. I første omgang har Kommissionen for de lande, som ikke forventes at nå deres mellemfristede budgetmålsætning, undersøgt, om væksten i nettoudgifter i 2024 forventes at overholde den anbefalede maksimale vækstrate. Derefter er der set på andre elementer af Rådets henstilling, navnlig vedrørende udfasningen af energistøtteforanstaltninger, brugen af de deraf følgende besparelser til at nedbringe underskuddet samt bevarelsen af nationalt finansierede investeringer. En positiv konklusion i første trin blev justeret (nedgraderet) under hensyn til overholdelsen af de tre andre elementer, der blev undersøgt i andet trin. Kommissionen vil i sin vurdering se på, om medlemsstaterne har efterkommet henstillingerne, herunder det bredere mål om at fremme finanspolitisk holdbarhed og vækst.

¹¹ I overensstemmelse med artikel 6, stk. 3, litra d), i forordning (EU) nr. 473/2013 indeholder nogle udkast til budgetplaner kvantitative skøn over de planlagte budgetforanstaltningers fordelingsvirkninger.

I det følgende opsummeres Kommissionens udtalelser om udkastene til budgetplaner for 2024.¹² Udtalelserne er baseret på Kommissionens efterårsprognose 2023, herunder oplysningerne i udkastene til budgetplaner¹³:

- *Første trin: Begrænsning af væksten i udgifter eller opretholdelse af den mellemfristede budgetmålsætning:*

Ifølge Kommissionens prognose vil fem medlemsstater være tæt på eller opfylde deres mellemfristede budgetmålsætning i 2024. Cypern og Irland forventes fortsat at opfylde deres mellemfristede budgetmålsætning i 2024. Derudover forventes Portugal og Estland ifølge efterårsprognosen 2023 nu også at opfylde deres mellemfristede budgetmålsætning i både 2023 og 2024. Litauen forventes at ligge tæt på sin mellemfristede budgetmålsætning i 2024.

Nettoudgifterne ventes at være i overensstemmelse med det anbefalede maksimum i Østrig, Tyskland, Grækenland, Spanien, Malta og Slovenien.

Nettoudgifterne ventes ikke at være i overensstemmelse med det anbefalede maksimum i følgende medlemsstater:

- For Luxembourgs vedkommende forventes de at ligge en anelse over det anbefalede maksimum.
- Letland, Nederlandene og Slovakiet forventes også at registrere en vækst i primære nettoudgifter ud over det anbefalede maksimum. Kommissionen har imidlertid taget hensyn til, at nettoudgifterne i disse tre medlemsstater ifølge efterårsprognosen forventes at være lavere i 2023 end ventet, da henstillingen blev fremsat. Denne basiseffekt er særlig udtalt for disse medlemsstater. Hvis nettoudgifterne i 2023 i Letland, Nederlandene og Slovakiet havde været de samme som forventet på tidspunktet for henstillingen, ville den deraf følgende vækstrate for nettoudgifter i 2024 svare til eller ligge under den anbefalede maksimale vækstrate.
- Hvad angår Italien ligger den registrerede vækstrate for nettoudgifter under det af Rådet anbefalede maksimum. De aktuelle skøn over nettoudgifterne i 2023 er imidlertid højere end forventet på tidspunktet for henstillingen. Hvis nettoudgifterne i 2023 havde været som forventet på tidspunktet for henstillingen, ville den deraf følgende vækstrate for nettoudgifter i 2024 ligge

¹² Udtalelserne ledsages af et statistisk bilag med de oplysninger, der er nødvendige for at vurdere medlemsstaternes planer.

¹³ Ved modtagelsen af udkastene til budgetplaner foretog Kommissionen en indledende vurdering, hvorefter den sendte et brev til syv medlemsstater (Belgien, Kroatien, Finland, Litauen, Letland, Nederlandene og Slovakiet) med sine foreløbige bemærkninger og en anmodning om yderligere oplysninger (brevene blev sendt den 27. oktober 2023, bortset fra brevet til Letland, som blev sendt den 3. november 2023). De oplysninger, der blev modtaget fra disse medlemsstater, er taget med i betragtning i Kommissionens vurderinger.

over den anbefalede vækstrate¹⁴. Derfor vurderes det, at væksten i nettoudgifter ikke er i fuld overensstemmelse.

For Belgiens, Kroatiens, Finlands og i mindre grad Frankrigs vedkommende risikerer nettoudgifterne ikke at være i overensstemmelse med det anbefalede maksimum. Ud af de fire lande forventes finanspolitikken i Finland og Kroatien at være ekspansiv¹⁵.

- *Andet trin: Udfasning af energiforanstaltninger, brug af de deraf følgende besparelser til at nedbringe underskuddet og bevaring af nationalt finansierede investeringer:*

De fleste medlemsstater forventes at udfase de resterende energiforanstaltninger, men mange bruger ikke de deraf følgende besparelser til at nedbringe deres underskud. De fleste medlemsstater er i færd med at afvikle deres energistøtteforanstaltningerne hurtigst muligt i 2023 og 2024. Dette gælder imidlertid ikke Kroatien, Tyskland, Luxembourg, Malta og Portugal, hvor omfattende foranstaltninger ventes fortsat at være i kraft i 2024. Hvad angår brugen af de deraf følgende besparelser til at nedbringe underskuddet risikerer Østrig, Belgien, Kroatien, Finland, Tyskland, Letland, Luxembourg, Nederlandene og Slovakiet ikke at være i overensstemmelse med henstillingen, da en del af besparelserne ikke forventes brugt til at nedbringe underskuddet¹⁶. Ifølge vurderingen er Italien ikke i fuld overensstemmelse med denne del af henstillingen.

Alle medlemsstaterne anses for at være i overensstemmelse med henstillingen om at bevare nationalt finansierede investeringer i 2024. For de fleste medlemsstaters vedkommende vil de nationalt finansierede investeringer (målt i BNP) ifølge efterårsprognosen ikke falde i forhold til 2023. De to undtagelser er Grækenland og i mindre grad Spanien. Dette skyldes imidlertid timingen af programmeringsperioderne for EU's strukturfonde og de relaterede nationalt finansierede bidrag. Derfor vurderes de offentlige investeringer i 2024 i disse to medlemsstater at være i overensstemmelse med Rådets henstillinger.

Overordnet set anses syv medlemsstater for at være i overensstemmelse med de finanspolitiske henstillinger, mens ni anses for ikke at være i fuld overensstemmelse og fire risikerer ikke at være i overensstemmelse. Cypren, Estland, Grækenland, Spanien, Irland, Litauen og Slovenien er i overensstemmelse med de finanspolitiske henstillinger. Østrig, Tyskland, Italien, Luxembourg, Letland, Malta, Nederlandene, Portugal og Slovakiet er ikke i fuld overensstemmelse. Tyskland, Malta og Portugal opfordres til at afvikle deres

¹⁴ Dette skyldes primært to faktorer i forbindelse med skattefradrag for energieffektiv renovering af beboelsejendomme: i) en større udnyttelse af muligheden i 2023 end ventet og ii) lovændringer, der ændrer skattefradragenes karakter, hvilket indebærer, at de ikke forventes at have nogen indvirkning på udgifterne i 2024. For yderligere oplysninger henvises til anbefalingen fra Eurostat fra september 2023: (IT+Advice+on+recording+of+2023+Superbonus.pdf (europa.eu)).

¹⁵ Den nationale finanspolitik er defineret som alle nationalt finansierede udgifter eksklusive udgifter finansieret via tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler.

¹⁶ Portugal og Litauen er også omfattet af denne kategori, men denne del af henstillingen finder ikke anvendelse på lande, som forventes at opfylde eller ligge tæt på deres mellemfristede budgetmålsætning i 2024.

energistøtteforanstaltninger hurtigst muligt i 2023 og 2024. Italien, Letland og Nederlandene opfordres til at være parate til at træffe de nødvendige foranstaltninger. Luxembourg og Slovakiet opfordres til at sikre, at deres nye budgetplaner er i overensstemmelse med Rådets henstilling. Belgien, Finland, Frankrig og Kroatien risikerer ikke at være i overensstemmelse og opfordres til som led i deres nationale budgetproces at træffe de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at finanspolitikken i 2024 er i overensstemmelse med Rådets henstilling.

Endelig er budgetunderskuddene generelt på vej nedad i euroområdet, men de forventes imidlertid at ligge over traktatens referenceværdi på 3 % af BNP i en række medlemsstater i 2023 og 2024. For otte medlemsstater ventes underskuddet at ligge over 3 % af BNP i både 2023 og 2024 (Belgien, Spanien, Frankrig, Italien, Letland, Malta, Slovenien og Slovakiet), mens det for én yderligere medlemsstat (Finland) kun gælder 2024. I foråret 2024 vil Kommissionen i overensstemmelse med de gældende regler foreslå Rådet at indlede underskudsbaserede procedurer i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud på grundlag af endelige data for 2023. Medlemsstaterne bør tage hensyn hertil ved gennemførelsen af deres 2023-budgetter og af deres finanspolitik i 2024.

BILAG I: Metode og antagelser, der ligger til grund for Kommissionens efterårsprognose 2023¹⁷

Der redegøres for de antagelser, der ligger til grund for Kommissionens efterårsprognose 2023, som udarbejdes uafhængigt af Kommissionens tjenestegrene, i selve prognosen.¹⁸ Budgetdataene frem til 2022 er baseret på data, som medlemsstaterne indgav til Kommissionen inden den 1. oktober 2023, og som blev valideret af Eurostat den 23. oktober 2023. Eurostat har ikke foretaget nogen ændringer af eller fremsat nogen forbehold over for disse data.

Med hensyn til prognosen er foranstaltninger til støtte for finansiell stabilitet registreret i overensstemmelse med Eurostats afgørelse af 15. juli 2009.¹⁹ Medmindre andet er indberettet, er de oplysninger om kapitaltilførsler, som der er tilstrækkeligt kendskab til, blevet medtaget i prognoserne som finansielle transaktioner, dvs. at de har øget gælden, men ikke undskudt. Statsgarantier for bankgæld og indlån er ikke indregnet i de offentlige udgifter, medmindre der er dokumentation for, at der er trukket på dem. Lån ydet til banker af den offentlige sektor indregnes dog normalt i statsgælden.

For 2024 er de budgetter, der er vedtaget eller forelagt, samt alle andre foranstaltninger, der findes tilstrækkelige oplysninger om i udkastene til budgetplaner, taget i betragtning. For 2025 medfører antagelsen om "uændret politik" en fremskrivning af indkomst- og udgiftstendenserne samt medtagelsen af foranstaltninger, som der er tilstrækkelig detaljeret kendskab til.

De europæiske aggregater for den offentlige gæld i prognoseårene 2023-2025 offentliggøres på et ikkekonsolideret grundlag (dvs. ikke korrigeret for mellemstatslige lån). I prognoserne for den offentlige gæld for de enkelte medlemsstater i 2023-2025 indgår virkningen af garantier til den europæiske finansielle stabilitetsfacilitet, bilaterale lån til andre medlemsstater og deltagelsen i den europæiske stabilitetsmekanismes kapital som planlagt på prognosens skæringsdato.²⁰

¹⁷ I henhold til artikel 7, stk. 4, i forordning (EU) nr. 473/2013 skal "metoden og antagelserne i de seneste økonomiske prognoser fra Kommissionens tjenestegrene for hver enkelt medlemsstat, herunder vurderinger af de samlede budgetforanstaltningers virkning for økonomisk vækst, vedlægges den overordnede vurdering".

¹⁸ På følgende link kan der læses mere om de metodemæssige antagelser, der ligger til grund for Kommissionens økonomiske efterårsprognose 2023: https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2023-11/ip258_en.pdf.

¹⁹ Findes på: [FT - Eurostat Decision - 9 July 2009 3 final \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat/decision/9-july-2009-3-final).

²⁰ I overensstemmelse med Eurostats afgørelse af 27. januar 2011 om den statistiske registrering af transaktioner, der gennemføres af den europæiske finansielle stabilitetsfacilitet (EFSF), som findes på: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/5034386/2-27012011-AP-EN.PDF>.

BILAG II: Gældsholdbarhedsanalyse og stresstest

Dette bilag indeholder en stresstest af udviklingen i den offentlige gæld over for eventuelle makroøkonomiske chok, jf. artikel 7 i forordning (EU) nr. 473/2013. Der anvendes stokastiske gældsfremskrivninger til at vurdere, hvordan risici vedrørende den nominelle BNP-vækst, udviklingen på de finansielle markeder og finanspolitiske chok, der har betydning for den offentlige budgetstilling, kan påvirke udviklingen i den offentlige gæld ⁽²¹⁾.

De stokastiske fremskrivninger tager hensyn til den makroøkonomiske usikkerhed omkring et "centralt" gældsfremskrivningsscenario i 2024-2028: scenarioet med Europa-Kommissionens efterårsprognose 2023. I dette scenario anvendes den sædvanlige antagelse om en uændret finanspolitik efter prognoseperioden ⁽²²⁾.

De makroøkonomiske betingelser, der forudsættes i det centrale scenario, udsættes for chok med henblik på at opnå fordelingen af mulige gældsudviklinger ("keglen" i figur III.1). Keglen afspejler en lang række mulige underliggende makroøkonomiske betingelser, idet væksten, rentesatserne og den primære saldo i simuleringer er blevet udsat for op til 2 000 chok. Størrelsen af og korrelationen mellem disse chok afspejler den historiske volatilitet og de historiske sammenhænge mellem disse variabler ⁽²³⁾. Keglen giver derfor sandsynlighedsbaserede oplysninger om gældsudviklingen i euroområdet under hensyntagen til, at væksten, rentesatserne og den primære saldo kan blive udsat for chok af en størrelse og med en korrelation, der afspejler den historiske udvikling.

Keglen angiver den forventede gældsudvikling i det centrale scenario som en rød linje. Medianresultatet af simuleringerne vises som en stiplede sort linje. Keglen dækker 80 % af alle mulige gældsudviklinger, idet de udviklinger, der følger af de mindst sandsynlige 20 % af chokkene, ikke vises. De forskelligt skraverede områder i keglen repræsenterer de forskellige dele af den samlede fordeling af mulige gældsudviklinger.

For 2024 tyder simuleringerne på, at gældskvoten i euroområdet med en sandsynlighed på 80 % vil ligge på mellem 85 % og 95 % af BNP ifølge Kommissionens scenario. I 2028 vil der være en sandsynlighed på 50 % for en gældskvotepå over ca. 90 % af BNP ifølge Kommissionens scenario.

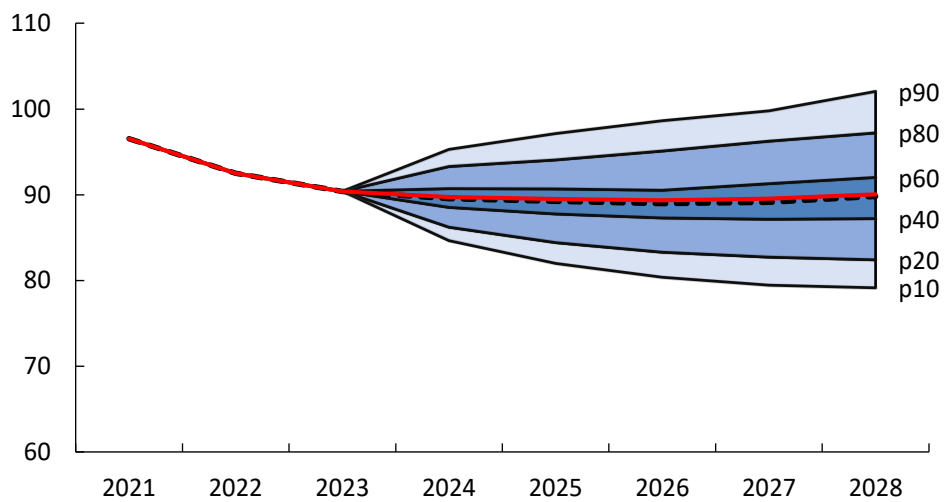
Disse fremskrivninger er forbundet med yderligere risici. Da størrelsen af og korrelationen mellem chokkene afspejler variablenes historiske adfærd, fanger metoden ikke usikkerhed i realtid, som netop kan forekomme i forbindelse med vurdering af outputgabet. Denne usikkerhed tyder på, at der er yderligere risici for de fremtidige gældsudviklinger, som ikke afspejles i denne analyse. En anden kilde til usikkerhed vedrører realiseringen af eventualforpligtelser, da der i figuren kun tages højde for risici, der på et tidligere tidspunkt har givet sig udslag i en forværring af den primære saldo.

²¹ Den her anvendte metode til stokastisk fremskrivning af den offentlige gæld er beskrevet i bilag A7 til Europa-Kommissionens Debt Sustainability Monitor 2019 og i K. Berti (2013), "Stochastic public debt projections using the historical variance-covariance matrix approach for EU countries", European Economy Economic Paper No. 480.

²² I Kommissionens efterårsprognose 2023 er der indregnet finanspolitiske foranstaltninger, der var vedtaget eller i hvert fald bebudet med troværdighed pr. 31. oktober 2023, samt oplysninger, der var tilgængelige pr. samme dato. Efter 2025 (det sidste prognoseår) ændres den strukturelle primære saldo kun af de forventede (netto)omkostninger ved befolkningens aldring.

²³ Chokkene antages at følge en identisk normalfordeling.

Figur II.1: Stokastiske fremskrivninger af den offentlige gæld med udgangspunkt i scenarioriet med Kommissionens prognose og scenarioriet med udkastene til budgetplaner; euroområdet

Anm.: Den stiplede linje repræsenterer medianen, og den røde linje repræsenterer basisscenarioriet.

BILAG III: Tabeller over makroøkonomiske og finanspolitiske indikatorer

Land	Realvækst i BNP (%)						Samlet saldo (% af BNP)						Offentlig gæld (% af BNP)					
	2023			2024			2023			2024			2023			2024		
	SP	DBP	KOM	SP	DBP	KOM	SP	DBP	KOM	SP	DBP	KOM	SP	DBP	KOM	SP	DBP	KOM
BE	1,0	1,0	1,4	1,7	1,3	1,4	-5,1	-5,2	-4,9	-4,2	-4,6	-4,9	106,7	108,3	106,3	107,1	108,1	106,4
DE	0,2	0,4	-0,3	1,8	1,6	0,8	-4 ¼	-2 ½	-2,2	-1 ¾	-2,0	-1,6	67 ¾	65 ¼	64,8	66 ½	64 ¾	63,6
EE	-1,5	-2,0	-2,6	3,0	2,7	1,9	-4,3	-3,3	-2,9	-4,2	-2,9	-2,4	20,2	19,4	19,2	23,6	20,9	20,5
IE	5,6	2,0	-0,9	4,1	4,5	3,0	1,8	1,6	0,9	2,8	1,5	0,6	40,5	41,4	43,0	38,2	38,6	41,4
EL	2,3	2,3	2,4	3,0	3,0	2,3	-1,8	-2,2	-2,3	-0,8	-1,0	-0,9	162,6	159,3	160,9	150,8	152,3	151,9
ES	2,1	2,4	2,4	2,4	2,0	1,7	-3,9	-3,9	-4,1	-3,0	-3,0	-3,2	111,9	108,1	107,5	109,1	106,3	106,5
FR	1,0	1,0	1,0	1,6	1,4	1,2	-4,9	-4,9	-4,8	-4,4	-4,4	-4,4	109,6	109,7	109,6	109,5	109,7	109,5
HR	2,2	2,8	2,6	2,6	2,8	2,5	-0,7	-0,3	-0,1	-1,5	-1,9	-1,8	62,6	60,7	60,8	59,8	58,0	58,8
IT	1,0	0,8	0,7	1,5	1,2	0,9	-4,5	-5,3	-5,3	-3,7	-4,3	-4,4	142,1	140,2	139,8	141,4	140,1	140,6
CY	2,8	2,4	2,2	3,0	2,9	2,6	2,0	2,5	2,3	2,3	2,8	2,1	81,1	81,8	78,4	72,9	74,7	71,5
LV	0,0	1,0	-0,2	2,0	2,5	2,4	-4,0	-2,7	-3,2	-2,5	-2,8	-3,1	39,6	39,9	41,7	39,7	41,0	42,3
LT	0,5	-0,4	-0,4	3,0	1,7	2,5	-2,2	-1,9	-1,6	-1,7	-2,9	-2,3	37,8	37,9	37,3	37,7	39,8	38,3
LU	2,4	1,5	-0,6	3,8	2,5	1,4	-1,5	-1,9	-1,9	-1,7	-2,7	-2,1	26,1	25,0	26,8	27,5	27,8	28,7
MT	4,1	4,1	4,0	4,5	4,2	4,0	-5,0	-5,0	-5,1	-4,3	-4,5	-4,6	54,5	53,1	53,3	55,7	55,6	55,8
NL	1,6	0,7	0,6	1,4	1,5	1,1	-3,0	-1,5	-0,5	-2,6	-2,4	-1,8	48,4	47,7	47,1	48,7	46,9	46,6
AT	0,3	-0,8	-0,5	1,8	1,2	1,0	-3,2	-2,7	-2,6	-1,6	-2,7	-2,4	77,0	76,4	76,3	75,1	76,4	75,6
PT	1,8	2,2	2,2	2,0	1,5	1,3	-0,4	0,8	0,8	-0,2	0,2	0,1	107,5	103,0	103,4	103,0	98,9	100,3
SI	1,8	1,6	1,3	2,5	2,8	2,0	-4,1	-4,5	-3,7	-2,8	-3,8	-3,3	68,9	69,9	69,3	66,5	68,9	68,4
SK	1,3	1,3	1,3	1,8	1,3	1,7	-6,3	-6,2	-5,7	-4,7	-6,5	-6,5	58,7	57,1	56,7	59,3	60,0	59,9
FI	-0,2	0,0	0,1	1,3	1,2	0,8	-2,6	-2,4	-2,4	-2,6	-3,2	-3,2	74,4	74,2	74,3	76,9	76,8	76,9
EA20	1,1	0,9	0,6	1,9	1,7	1,2	-3,8	-3,3	-3,2	-2,6	-2,9	-2,8	91,9	90,7	90,4	90,8	90,0	89,7